

MASSÍS DEL MONT BLANC

Joan Quintana i Paredes

Mont Blanc

9 ascensions i un somni

Les meves 12 ascensions
imprescindibles

Pròlegs de:

**Jordi Corominas,
Patrick Gabarrou
i Jordi Lluch**

Tushita edicions

MASSÍS DEL MONT BLANC

Joan Quintana i Paredes

Mont Blanc

9 ascensions i un somni

**Les meves 12 ascensions
imprescindibles**

Pròlegs de:

**Jordi Corominas,
Patrick Gabarrou
i Jordi Lluch**

Tushita edicions

MONT BLANC, 12 ASCENSIONS I UN SOMNI. **+ Les meves 12 ascensions imprescindibles.**

Joan Quintana i Paredes

Primera edició: novembre de 2025

© del text: Joan Quintana i Paredes

© dels pròlegs: Jordi Corominas, Patrick Gabarrou i Jordi Lluch

© del les fotografies: diversos autors, citats en l'obra

© 2025 Tushita edicions

www.tushitaedicions.com

info@tushitaedicions.com

Assessorament lingüístic i literari a “Les meves 12 ascensions imprescindibles al Mont Blanc”: Enric Soler i Raspall

Disseny de la col·lecció, tractament de les cobertes i mapes: Marc Ancochea.

Maquetació: Sir Gawain & Co.

Imprès a: Ulzama Digital

ISBN: 979-13-990640-3-2

Dipòsit legal: B 17084-2025

Thema/IBIC: SZG, 1DFH, DNC, 2ADC, 3MPQ, 1DST-IT-NZD, 3MRB.

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió a través de qualsevol mitjà, bé sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o d'altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

Fotografia de coberta: Antonio G. Picazo i Xarles Gusi a l'aresta terminal de Peuterey, Mont Blanc, agost de 1981 (© Joan Quintana i Paredes).

Fotografia de contracoberta: Joan Quintana i Paredes a l'interminable aresta del Brouillard. (© Toni Torà).

Fotografia de l'autor a la solapa: (© Kloe M.).

Per en Tristan amb qui tinc la sort de compartir els valors per la natura, les muntanyes i l'estimació pels animals; i també per la Maria, el meu nord durant tots aquests anys.

I molt especialment als meus pares, la Pilar i el Joan, que ja no estan amb mi, però sempre són al meu cor.
A tots quatre, us estimo!

ÍNDEX

MONT BLANC, 9 ASCENSIONS I UN SOMNI

A Manel De la Matta | 9

Pròleg - JORDI COROMINAS | 11

Mont Blanc màgic - PATRICK GABARROU | 15

Joan Quintana, l'amic Alpinista - JORDI LLUCH | 17

El perquè d'aquest llibre i moltes gràcies! | 20

1981. PARET NORD DEL GRAND PILAR D'ANGLE. COMBINACIÓ DE LES VIES DUFOUR-FRÉHEL I GOULOTTE BOIVIN-VALLENÇANT | 25

1982. PEL DAMUNT DELS NÚVOLS. PILAR CENTRAL DEL FRENEY ENTRANT PER LA PARET NORD DE L'AIGUILLE BLANCHE DE PEUTEREY | 37

1983. ENCADENAMENT EN SOLITARI. PARET NORD DE LA TOUR RONDE, COULOIR GERVASUTTI I SENTINELLE ROUGE, AMB DESCENS PER L'ESPERÓ DE LA BRENVA | 51

1986. VESSANT DE LA BRENVA. LA MAJOR | 59

1988. VESSANT DEL BROUILLARD. ARESTA INNOMINATA | 69

1988: VESSANT DE LA BRENVA. LA POIRE | 79

1989: PILAR ROUGE DEL BROUILLARD. VIA BONATTI-OGGIONI | 87

1998: MIRALL DE LLUNA. GRAND PILAR D'ANGLE. VIA BONATTI-ZAPPELLI | 93

1998: EL SOMNI. HYPER COULOIR GABARROU-STEINER AL VESSANT DEL BROUILLARD | 103

2010: EL SOMNI | 107

LES MEVES 12 ASCENSIONS IMPRESCINDIBLES AL MASSÍS DEL MONT BLANC | 114

1. AIGUILLE DU TRIOLET. *PARET NORD*, 1980. | 119
2. GRAND CHARMOZ - GRÉPON, 1980. | 127
3. MONT BLANC DE TACUL. *GOULOTTE GABARROU-ALBINONI*, 1981. | 135
4. MONT BLANC DE TACUL. *PILAR BOCALATTE*, 1981. | 145
5. MONT BLANC DE TACUL. *SUPER COULOIR BOIVIN-GABARROU*, 1982. | 155
6. LES DROITES. *PARET NORD*, 1983. | 165
7. AIGUILLE VERTE, *VESSANT NANT BLANC*, 1989. | 175
8. PETIT DRU. *PARET NORD*, 1990. | 181
9. POINTE DOMINO. *PETIT WIKING*, 1995. | 191
10. LES GRANDES JORASSES. *PARET NORD, LINCÉUL*, 1995. | 197
11. AIGUILLE DES PÉLERINS. *PARET NORD, GOULOTTE RÉBUFFAT-TERRAY*, 1999. | 207
12. AIGUILLE DES PÉLERINS. *GOULOTTE BEYOND GOD AND EVIL*, 2002. | 217

Ascensions i temptatives al Mont Blanc | 226

Bibliografia | 228

C.V. d'ascensions al Mont Blanc | 229

**Manel de la Matta al refugi Leschaux, l'hivern de 1983.
(© Joan Quintana i Paredes).**

A MANEL DE LA MATTÀ

Manel, hi ha persones en aquest món que veig cada dia, però que mai no podran deixar-hi l'empremta amb què tu em vas obsequiar.

Et recordo tant, les nostres xerrades, el teu somriure, el teu desordre, la teva vitalitat i il·lusió...

Quina sort vaig tenir aquell dia d'agost de 1980 quan Jordi Lluç ens va presentar; me'n recordo perfectament. «Vindran dos nanos joves, els germans De la Matta, és la seva primera estada als Alps», em va dir.

Estàvem acampats al càmping municipal d'Alefroide i amb el teu germà Joan vàreu escoltar, molt atents, l'escalada que acabàvem de fer al couloir Chaud de Pelvoux, amb en Xarles Gusi.

L'endemà vam anar plegats a escalar el couloir del Diable, la vostra primera paret de gel. De fet, havíeu d'escalar-la amb en Jordi, però al bivac les coses van canviar; en Jordi no en tenia ganes i així vam acabar fent cordada amb vosaltres.

Jordi, quin regal!

Amb tu, Manel, vaig compartir escalades, però sobretot vaig compartir il·lusions i somnis. I ara que ja fa temps que ens vas deixar, no passa setmana que no et recordi. Amb alegria, perquè el record de les coses bones només et pot transmetre alegria, que és el que tu desprenies sempre.

Manel, ets collonut!

Tindràs sempre tot el meu afecte.

Jordi Corominas (© kloe M.).

PRÒLEG

“Me’n vaig. Llenço amarres. La vida és meva i la prenc per la mà per anar-nos-en per aquí.”

No fa molt de temps que a en Joan Quintana l’han fet membre d’honor del G.A.M.E. (Grup d’Alta Muntanya Espanyol; aquest grup és la màxima representació de l’alpinisme dins de la federació de muntanya. Joan és una persona pragmàtica i les distincions no són una cosa que busqui ni que li interessi especialment. El que l’emociona són altres coses. En aquesta ocasió l’emoció venia d’un altre lloc més profund i alhora més vast. En el mateix acte també van nomenar membre d’honor a Julio Villar (l’autor de la citació inicial que ha estat extreta del seu llibre: *Ei, Petrell!*). Joan em confessava entusiasmat (d’altra banda abrindat com sempre, no he conegut cap persona que parli amb tanta intensitat) que era dels pocs inicis de llibre que se sabia de memòria.

I és que el Joan és un apassionat de la vida, de la vida amb majúscula; un lloc on cal gaudir, arriscar-se per aconseguir els desitjos més pelegrins i un territori on decidir per un mateix quin camí seguir: això que anomenem llibertat. Joan pertany a una generació que va haver de trencar amarres per perseguir el seu somni, un somni que fa quaranta anys era una bogeria: escalar muntanyes. Una generació, en aquest país mediterrani, que va créixer a l’ombra d’uns pocs (en aquells dies) mites alpins i va sentir un intens desig d’emular-los.

Infinitat de viatges als Alps, amb pocs diners i escàs material però amb molta passió, van donar forma a una manera de veure la vida en la qual el que importava era que el camí fos llarg i ple de sorpreses.

Es tractava no tan sols de pujar muntanyes sinó d’escalar-les; i és que l’alpinisme, tal com l’entén Joan, és un món ampli que comprèn diverses etapes i moments diferents. D’una banda és el repte de pujar a aquells llocs inhòspits, compromesos i perillosos on ningú ens ha convidat a entrar. Al mateix

temps és també la crida de tota la literatura (Joan és un àvid lector de relats de muntanya), que ens descobrirà per què precisament aquests alts llocs i no uns altres, i on es troben distribuïts en la geografia alpina. Textos escrits per altres alpinistes que ens han precedit i que ens revelaran els racons del terreny i de l'ànima ocults. Amb el temps el cercle es tancarà i serà el mateix Joan, com veiem en aquest llibre, qui relatarà la seva passió per a comunicar-la als còmplices d'escalades i a les noves generacions. Finalment, és també amb aquests alpinistes mítics i els companys de corda amb qui es comparteix cada aventura, on es teixirà un entramat d'amics i sensacions que l'acompanyaran en la llarga singladura de la vida.

Si no el coneixes pots pensar que aquest senyor amb el cabell recollit en una cua de cavall i un caminar una miqueta extravagant no s'ha enfilat mai a un tamboret. Però atenció: a vegades les aparences enganyen, i molt. Posa-li a aquest home uns piolets a les mans i veuràs com ràpidament experimenta una metamorfosi que el transformarà en un abominable home de les neus; i, al mateix temps, serà la persona més feliç del món. Segurament en la dècada dels vuitanta i noranta va ser l'alpinista espanyol que va realitzar més rutes de gel per tot el planeta. Potser en Joan no sigui el millor alpinista del país (ni pretén ser-ho), però de ben segur que és el més entusiasta, motivat i amb major ímpetu. En el seu moment més àlgid posseïa un afany insaciablable d'anar tatxant totes les parets emblemàtiques dels Alps. Cada vegada que te'l trobaves t'assenyalava la seva llista, en la qual cada vegada li queda-ven menys de les últimes de les "100 millors ascensions del massís del Mont Blanc", de Gaston Rébuffat, "a la francesa" (ironia que compartíem, ja que les últimes ascensions, les més difícils del llibre, podien haver estat totes perfectament atribuïdes a Walter Bonatti, encara que els francesos l'havien edulcorat amb el seu xovinisme característic, arraconant en el possible a l'italià, que no va ser molt), perquè, clar, començàvem el llibre pel final; no ens interessaven pas les seves primeres pàgines.

A part d'escalar, Joan ha estat implicat en tota mena de treballs i esdeveniments relacionats amb el món de la muntanya:

dins de la federació i fora seu, en el món del documental o en el del treball com a guia. A més, és un dels principals divulgadors de l'alpinisme i de l'escalada en gel d'aquest país amb les seves conferències i els seus llibres. La relació Quintana-escalada en gel és indissoluble. És l'única persona que conec que encara que forçis el pas i s'asfixiï, no parará de parlar de la seva passió explicant anècdotes tant pròpies com d'altres alpinistes. En aquest recull d'experiències que tenim entre les mans, amb un estil trepidant i desenfadat, com no podia ser menys en ell, Joan ens condueix per les impressions i emocions que va sentir en les grans vies alpines recorregudes en el massís del Mont Blanc, les que ell considera les seves rutes imprescindibles. Aquestes sensacions es reparteixen entre el valor personal de la solitud i els records de la companyia dels amics: amistats indestructibles, entusiastes, perennes, intenses, trencades, complexes, senzilles, evocades, íntimes, desaparegudes, profundes, irreparables, inoblidables... Al final, els clarobscurs d'una vida són les solituds i les persones que l'existència ens ha col·locat en el camí; que aprofitem aquestes llums serà un assumpte nostre de cadascun.

Joan no ha deixat mai de ser el jove... i que no deixi de ser-ho! Gaston Rébuffat, a l'inici del seu mític llibre *Gel, neu i roca*, ens diu: "En el límit de la terra dels homes, dalt de tot del cim que va embriar les seves nits, el jove alpinista alça el seu cos i el seu cor, la seva ànima i els seus somnis".

Joan ens relata aquí algun dels seus somnis.

JORDI COROMINAS

Patrick Gabarrou (© Jaume Altadill).

MONT BLANC MÀGIC

«Muntanyes, catedrals de la Terra» escrivia en el segle XIX John Ruskin, enamorat apassionadament de la bellesa alpina. «Mont Blanc, catedral de la Llum», m'agradaria ressuscitar-ho en eco. Aquesta és la imatge que sovint visualitzava mentre contemplava, de prop o de lluny, la immensa piràmide natural on es troben França i Itàlia. En primer lloc, les àmplies cares del vast mantell nival que el Monarca dels Alps desplega amb generositat sobre les planes i les valls de l'Alta Savoia. La pendent, relativament suau, de les seves geleres li permet fugir de l'austeritat de l'orientació nord i magnificar l'escalat del sol; però sobretot els quatre grans vessants italians que s'estenen d'orient a occident i sobre els flancs on el sol tocarà durant tot el dia, els grans orgues de la Llum.

Tot just despunta el dia per l'horitzó, desperten dolçament uns immensos vitralls naturals en els formidables seracs de la Brenva. És, sens dubte, el vessant que millor resumeix la imatge de catedral de la Terra. Equilibri imponent i harmoniós de les columnes de glaç i pedra del Tacul i del Maudit que s'eleva com a gegantins contraforts d'una cinglera, sostenint i aixecant la immensitat de la nau i la famosa cúpula del cim.

Formant el cor, en ple esclat del migdia, les columnes gegants dels Pilars del Frêney i del Brouillard, enllaçades entre elles com fines vidrieres translúcides, les cascades de glaç més altes d'Europa. I, en darrer lloc, l'immens i misteriós vessant de Miage, d'on no es veu cap vall i que guarda en l'alt secret de la seva solitud un últim i fantàstic viatge místic cap a l'Himàlaia.

L'esplendor d'aquest món sense normes, enlluernador o auster, segons l'humor de l'astre, el converteixen en una joia única per al caminant contemplatiu. Però també desperta un nombre infinit de somnis prudents i alhora bojós en els apassionats de l'aventura. Sovint els oferirà l'oportunitat de gaudir de viatges únics al cor de l'ànima d'un món que provoca fascinació però també acovardeix, on el somriure del company serà un regal inestimable i on, a vegades, naixeran amistats per a tota la vida, senzillament magnífiques.

PATRICK GABARROU

**Jordi Lluch i Joan Quintana, al Col du Cup de Sabre,
després d'escalar el couloir nord.
(© Joan Quintana i Paredes).**

JOAN QUINTANA, L'AMIC ALPINISTA

Una tarda de primavera de l'any 1979 pujàvem amb la Montse a bivaquejar al coll de Bujaruelo amb la intenció de fer la nord del Taillon, quan ens vam creuar amb un xaval d'encara no vint anys que baixava de no sé on i amb qui vam conversar una bona estona. Se'l veia feliç, transpuava una gran simpatia i era posseït d'un dinamisme una mica atabalador (bé, quelcom més que un xic).

Des d'ençà, cada vegada que s'obre una porta i apareix en Joan Quintana, ja tremolo. Com després d'una explosió, se'ns abraona una allau de dinamisme, de propostes carregades d'idees suposadament inversemblants, de propostes perilloses i afortunadament engrescadores... ens arrossega de tot, menys l'abúlia d'un home gran.

Crec que aquest és l'aspecte del seu caràcter que més el defineix; però vull remarcar que ve suportat amb les qualitats que més valoro i exigeixo als qui m'envolten: la noblesa, sinceritat i transparència, dient les coses pel seu nom, així com el rebuig de la modèstia.

Aquests valors afegits a un desmesurat amor per la muntanya, la insaciable necessitat d'escalar sense treva i una gran autoconfiança per a plantejar-se aventures autèntiques, van fer que, a l'instant, sintonitzéssim bé.

A l'estiu següent ens vam trobar al càmping d'Aillefroide, il·lusionats per fer el Pic Coolidge per la via Bonatti (el nostre *pare* adoptiu, de la línia filosòfica del qual n'hem fet una religió). Acompanyats del seu entranyable amic Xarles Gusi tot va anar bé; però ja a la continuació d'això vaig poder assistir, com a testimoni en primera persona, al que ell va propulsar alpinísticament i cap a on ha esdevingut tot plegat.

L'endemà, en el càmping, Xarles i Joan, neguitosos, esmolaven els piolets i les puntes dels grampons. El neguit i els dubtes havien sorgit de l'impuls del projecte: el corredor Chaud a les Tres Dents del Pelvoux. En Joan té vint anys, és el 1980; en el nostre entorn alpinístic, la nord del Triolet o el Couturier són

les vies que fan els millors, i els cinc-cents metres d'aquesta *goulotte* glacial, que a dalt assoleix els 80°, es presenta en la guia com «una de les més dretes curses glacials de tots els Alps i sens dubte la més difícil del massís dels Ecrins».

De forma insistent m'inviten a acompanyar-los; però a mi em falten collons. L'experiència del Gaube o del Gervasutti al Tacul (les meves "perles" del moment) em sembla poca cosa per afrontar aquesta escalada. La gosadia dels vint anys va superar la dels trenta-cinc. Ells van resoldre la via amb autoritat i jo, després, vaig sentir que havia perdut un tren.

En canvi, per a en Joan va resultar una llançadora cap al que ha esdevingut: el millor escalador en glaç que hem tingut en aquest país, però no tan sols per la quantitat, alta dificultat i diversitat geogràfica de les seves escalades (tot l'àmbit alpí, Escòcia, Canadà...), sinó per a mi, principalment, per l'infatigable entusiasme a promocionar, impulsar i proveir d'una nova dinàmica a aquesta branca de l'alpinisme (conferències, llibres, organització d'estades...). Al nostre país ha estat, sens dubte, l'autèntic *alma mater* de l'especialitat.

Quan el dia de demà s'escrigui la història del nostre alpinisme, en Joan figurarà en un dels llocs d'honor d'aquestes dues últimes dècades.

Però per poder dur a terme tota aquesta activitat, a més d'il·lusió i empena cal dedicació, o sigui temps. S'ha de deixar palès que a en Joan ningú li ha regalat mai res. En aquella època també vaig poder ser testimoni del naixement d'un desig i que gràcies a la seva convicció l'ha pogut aconseguir.

Després d'un bivac en la vall de Barrancs ens vam apropar fins a la base de la monolítica paret nord del Margalida amb la intenció d'obrir una nova via. Misteriosament, en el moment d'encordar-nos ens vam posar d'acord en deixar-ho córrer. Baixem uns cent metres i, damunt una gran llosa de granit, jeiem mandrosament mentre un lluminós matí envoltava prop de tres hores de conversa on m'explica cap on vol orientar la seva vida. Ser representant d'articles ortopèdics no el portarà on vol. Ho ha de deixar per escalar més, finançar-se fent projeccions, aconseguir suports publicitaris, escriure llibres, fer de guia..., en definitiva, bellugar-se (i a fe que ningú com ell per fer-ho!) per poder viure en la muntanya i

viure d'ella. Trenta anys després i mirant enrere crec que pot estar content del camí recorregut.

La vàlua de tota aquesta activitat (no deixem de banda, a més, la important tasca desenvolupada en els darrers anys com a cap del GAME) l'ha fet guanyar notorietat. Certes mentalitats, unes curtes d'horitzons, d'altres enfrontades al fet d'haver d'entomar crues veritats, les que més, tocades per la gelosia que desperta tot aquell que sobresurt de l'anonimat, han intentat erosionar de formes diverses el seu prestigi indiscutible. No vull pas estendre'm en això. Només vull suggerir que, si s'ha de prendre partit, que es facin dues llistes; en una els noms dels alpinistes que li fan costat i a l'altra els dels crítics. Després de la comparació de la vàlua alpinística de les dues llistes, punt i final. Ja no hi haurà res més a dir.

Al cap i a la fi, els que saben de què va aquesta activitat, amb tot el que costa i el que s'ha de tenir per aconseguir unes fites, haver fet nou vies (i quines, i com!) al Mont Blanc pel seu vessant italià, no és a l'abast del primer "*pincha-cubitos*" que apareix per la cantonada.

No sé si aquestes ratlles han reflectit qui és en Joan. Tant se val, m'ho he passat molt bé explicant el que més m'interessa ressaltar d'un admirat i bon amic.

JORDI LLUCH

EL PERQUÈ D'AQUEST LLIBRE I MOLTES GRÀCIES!

Aquest és el relat d'uns anys intensos en què em vaig dedicar a fer algunes de les ascensions més clàssiques i difícils que porten al Mont Blanc des del vessant Italià.

Ara, 49 anys després de la primera ascensió, m'ha agradat recordar aquells dies en què la meua vida se centrava en la pràctica de l'alpinisme de gran dificultat, però d'una bellesa i elegància increïbles.

Tenir la sort d'haver fet alpinisme durant els anys vuitanta, em va fer viure molt de prop la història d'aquelles muntanyes i, especialment, del Mont Blanc.

En aquells temps, alguns dels millors alpinistes francesos i italians van imaginar, primer i van traçar, després, alguns dels itineraris més espectaculars que recorren els feréstecs vessants italians de la Brenva, Freney, Brouillard o l'isolat Miage.

Durant els anys vuitanta, també vaig poder gaudir de la història de la conquesta d'aquesta muntanya, Sovint m'engrescava llegint les vivències d'alguns dels millors alpinistes contemporanis, dels anys vint fins als anys setanta. Però probablement, l'impuls definitiu que va fer que m'enamorés del Mont Blanc va sorgir de la lectura dels llibres *I Giorni Grandi* i *La Mie Montagne*, de l'alpinista italià Walter Bonatti, per mi el millor alpinista de la història.

També l'obra *Integral de Peuterey*, del pirineïsta francès Louis Audoubert, amb qui anys després vaig poder compartir diverses experiències, em portà a il·lusionar-me amb la possibilitat de conèixer la història d'aquella muntanya recorrent algunes de les seves ascensions més màgiques.

Al llarg d'aquests anys alguns amics m'han acompanyat en les ascensions i els intents no reeixits. Des d'aquí el meu agraïment més sincer, especialment a Xarles Gusi, amb qui vaig tornar a néixer durant la nostra ascensió al pilar Central de Freney; i també a Toni Torà, Xavier Martínez, Antonio Garcia Picazo, Pedro J. Perez, Ramón Roset, Joan Jover,

Sergio Puig, Pere Andreu Carbó, Viçens Sanchez, Xavi Perez Gil, Jordi Monjo, José Luis Marín, Jordi Magrinyà, Felip Anguera, Anna Escolà, Gerardo Seeliguer i Xavier Bongherol.

També als amics Jordi Lluch, i Joan Martí del Castillo, el guarda del Refugi Estasen del Pedraforca, font d'inspiració per a molts escaladors i alpinistes catalans dels anys vuitanta, i especialment per a mi.

Als meus mentors del Grup de Muntanya Gelera amb els que vaig començar a anar a les muntanyes: Alex Rojas, Juli Serrano i Ramon Llinas, Rosa Codinach i, molt especialment, a en Joan Llovera i en Toni Lazaro, els meus primers monitors del curset de muntanya del Grup de Muntanya Gelera.

A Manuel Bulto, gran amic de muntanya i vida, sempre al meu cor.

A Jaume Altadill, que sigui com és, un dels meus millors amics, un tipus collonut i una persona fantàstica, sempre preparat per ajudar-me en tot.

A Carles Vallès amb qui he compartit il·lusions al massís del Mont Blanc i potser un dels episodis més durs de la nostra vida.

A Jose Isidro Gordito “Josito”, amb qui he pogut gaudir tant a la muntanya com dissenyant noves propostes d'ajut i promoció per a joves alpinistes, des de la FEDME.

Als amics Joan Garrigos, Jordi Pons, Lluís Giner, Jordi Colomer i Miquel Lusilla... quins records d'aquell temps a la FEDME i el GAME!

Especial *carinyo* per a en Xavi i Joan de la Matta, germans del Manel; i també per a la Silvia Gómez, la seva companya de vida.

A Ginés Morata, bon amic que va arreglar tots els textos de la primera edició.

A David Perello, que en realitat va ser l'editor, i que sense la seva col.laboració probablement aquest llibre no seria ara al carrer.

A Jordi Corominas, admirat amic des dels anys 80. Gràcies pel teu pròleg i per totes les vegades que, al llarg dels anys, t'he demanat ajut.

Especial record per Luis Fraga i Paco Aguado, la referència en l'alpinisme glacial a Espanya als anys setanta i vuitanta.

Als amics de muntanya: Remi Bresco, Xavi Ayuso, Carles Gonzalez, Loli Serrano, Joan German Casola, Juan Carlos Aldeguer, "Pato", Leo Vegué, Joan Cabau, Nestor Bohigas, Matias Cuesta, Emili Civis, Xavi Fernandez, Alfons Valls, Araceli Segarra, Joanet Sole, Eloi Callado, Lorenzo Ortas, Armand Ballart, Joan Carles Griso, Ramón Garcia Garcia, LLuis Hortalà, Chiro Sanchez, Josep Manuel Anglada, Albert Salvado, Josep M Esquirol, "Tato", Josep Grau, Genciana Meneses, Miguel Angel Gallego, Jordi Canals, Jordi Canyameres, Toni Casas, Xavi Metal, Miquel Llong, Ricard Vila, Josep V Ponce, Xavi Cullerell, Eduard Cayon, Charli Garcia Oliver, Jose Luis Moreno, Juan Tomas, Ferran Latorre, Silvia Vidal, Paco Roman, David Balart, Toni Cortes, Sito Castello, Josep Casanelles, Antoni Olivella, Eduard Requena, Oscar Cadiach, Joanet Cerdà, Berenguer Vidal, Joan M Vendrell, Piti Capella, Eduard Larraz, Toni Fontdevila, Xavi Samso, Pepe Hurtado, Antonio Riaño, Rafa Domenech, Carlos Soria, Oriol Baró, Unai Mendia, Mikel Zabalza, Silvestre Barrientos, Manuel Cordoba, Patrick Gabarrou, François Damilano, Remi Thivel, Jordi Lalueza, Christian Ravier, Dominique Julien, François Marsigny, Christophe Profit, Francis M Twight, Pep Ollé, Iker i Eneko Pou, Louis Audoubert, Carlos Bulher, Philippe Pibarot, Thierry Renault, Sebastian Alvaro, Dani Andrada, Edu Marin, Novato Marin, Ton Barnils, Joan Chaparro, Angel Vedo, Rosa Real, Rosa Lopez Codony, Angel Pablo Corral, Roy de Valera, Simón Elías, Martin Elias, Carlos Gallego, Nando Gel, Carles Gel, Luis Guillen, Santi Llop, Jordi Merino, Iker Madoz, Santi Millan,

Carlos Muñoz Repiso, Pedro Nicolas, Tino Nuñez, Luis Alfonso, Juanito Oiarzabal, Jorge Palacios, Ramón Portilla, Jordi Quera, Marti Rafel, Jose Luis Rubayo, Françesc Sabat, Edu Sallent, Françesc Sanahuja, Claudio Sanchez, “Tito”, Miquel Sanchez, Toti Sancheztein, Juanjo Sansebastian, Miquel Angel Vidal, Jordi Tosas, Rafa Vadillo, Pere Vilarasau, Genis Zapater, Joan G. Casola, David Ballart, Conrad Blanch, Anna Ibañez, Esteve Margenats, Mercè Planes, Carlos García, Israel Blanco, Jordi Pina, Analia Correa, Adrià Campo, Salvador Campillo, Roque Avaca, Joan G. Casolà i Joan Bernat Clarella.

I als amics que ja no estan amb nosaltres: Fredi Parera, Raimon Florença, Heinz Porkoski, Josep M Sala, María Antonia Simó, Paquito Guillamón, Josep Maria Alsina, Pedro Udaondo, Salvador Rivas, Nil Bohigas, Luis Alonso, Alfonso Vizán, Carlos Suarez, Carlos Tudela, Pepe Chaverri, David Larion, Quico Dalmases, Jean Marc Boivin, Rainier Munch, “Bunny”, Godefroi Perroux, Gian Carlo Grassi, Eric Escotier, Benoit Grison, Philippe Durant, Xavier Bongherol, Jean Christophe Lafaille, Enric Font, Kildo Carrete, Joan Creixams, Tomas Bravo, Sari Pinazo, Elisabeth Vergés i Oscar Cacho.

Als meus patrocinatoros d'aquells temps: Sr. Rafel de Motxilles Alpina, Antoni Roca de Cordes Roca, Jordi Costa d'Aksa, Antoni Nubiola i Miquelangel Costa “Key”(†) de Vertical Esports, Charlet Mosser i Petzl, Jesús García de Boreal i Marta Masdeu d'Escapa. I als meus patrocinatoros actuals: Vinyet Panyella i Ferran Broceño de Grivel, Lluís Prunonosa de Odlo i Carles Bravo de Helly Hansen.

I molt especialmente a Enric Galve, de Laboratoris EGM, per donar-me suport en tots els meus projectes.

A tots vosaltres: Moltes Gràcies!

Ara m' il·lusiono recordant aquells dies, aquells temps, que probablement formen part de la millor època de la meua vida.

Paret Nord del Pilar d' Angle (© Jaume Altadill).

«I que els incrèduls pregun-
tin un alè de pau i respirin
tranquils... Si poden!»

1981. PARET NORD DEL GRAND PILAR D'ANGLE

COMBINACIÓ DE LES VIES DUFOUR-FRÉHEL
I GOULOTTE BOIVIN-VALLENÇANT

13 d'Agost de 1981

Walter Bonatti la va definir així: «*La parete di misto, (roccia-ghiaccio) più selvaggia, repulsiva e pericolosa delle Alpi*».

Bonica via de glaç i mixt en un ambient molt sever. Molt exposada a les caigudes de gel. Combinant-la amb la *goulotte Boivin-Vallençant*, s'evita la part mixta superior i s'obté un itinerari de molta classe, sempre sobre glaç.

La paret nord té un desnivell de 850 metres, més 550 metres fins al cim del Mont Blanc. ED inf.

En clarejar, davall meu el pendent glaçat encara és fosc i resta en silenci. Els primers raigs del sol acaricien tímidament el serac de la Poire; els tons del cel canvien de color, a poc a poc. En Xarles i l'Antonio guanyen altura fins al lloc on tinc muntada la reunió, just sota la *goulotte*; el sol també guanya altura.

Ara recordo l'apropament de la tarda anterior. Diverses cordades es dirigeixen al refugi bivac Pierro Ghiglione, situat al coll de la Fourche, lloc estratègic davant el vessant de la Brenva del Mont Blanc.

Fa fred, demà algunes cordades volen escalar l'esperó de la Brenva, també la Sentinelle Rouge: una a la Major, dues al pilar d'Angle. Més tard m'assabento que l'altra cordada que anirà a l'Angle està formada per dos coneguts al-

pinistes francesos, Patrick Edlinger i Patrick Berhault, dues autèntiques feres. Nosaltres els seguirem, si podem...

Des del refugi bivac, el pilar d'Angle és la paret més impressionant d'aquest racó privilegiat dels Alps; també la més dura i compromesa. En aquest vessant hi ha diversos itineraris de gran dificultat; fins i tot el clàssic de la paret, la *via Bonatti-Zapelli*, considerada com un itinerari de gran envergadura.

Onze de la nit, el bivac Ghiglione queda enrere. Des d'aquí ja podem veure els llums dels francesos arribant al coll Moore, inici de la major part d'itineraris d'aquest vessant. Avancem bé, fa fred i la Lluna ens permet no utilitzar gaire la làmpada frontal. Per tal d'anar al pilar d'Angle hem de passar primer pel coll Moore, per perdre altura; aproximadament uns 350 metres per l'altre cantó fins a arribar a la base de la glacera de la Brenva. Des d'aquí caldrà travessar ràpidament aquest indret i després de superar directament uns pendissos, arribarem a la base del pilar.

La rimaia és alta i força vertical. En Xarles comença tot d'una i resol el passatge molt bé. A l'esquerra s'intueix l'accés a la *goulotte Cecchinel-Nominé*, un dels itineraris de més categoria de l'Angle.

El pendís és fort, però la neu està en bones condicions i ens permet guanyar altura amb rapidesa. Darrere nostre, al vessant de la Brenva, uns puntets de llum marquen la direcció de les cordades que avui escalaran l'esperó de la Brenva i la Sentinelle Rouge. De sobte, al capdamunt d'aquest pendís, l'itinerari ens obliga a fer un flanqueig a l'esquerra, la dificultat s'accentua, la qualitat de la neu canvia i trobem molt més glaç.

En Xarles i l'Antonio acaben d'arribar a la reunió, els asseguro i començo el primer llarg de la *goulotte*, es tracta d'un terreny dret amb glaç dur de molt bona qualitat que em permet progressar molt bé. Aproximadament a 30 metres trobo un bon lloc per muntar la reunió següent, just a la dreta d'un mur força vertical.

Damunt nostre, el serac d'Angle és impressionant, cal anar ràpid. A més a més, els Patricks, és a dir, els francesos, a mesura que avancen ens regalen una dutxa de petits trossets

de glaç (només ens faltava això!). Darrere meu, a l'horitzó, grans muntanyes; el Cerví i el Mont Rosa em recorden bons moments passats. Quina il·lusió veure des d'aquí aquestes muntanyes! Realment el lloc és privilegiat i ja s'ha fet de dia. Per animar-nos, ens toca el solet del matí.

En Xarles agafa el cap de corda. Puja molt bé, m'agrada com s'enfila, és un alpinista molt segur. El pendent en aquest tram és molt dret, potser 80°, però ell no sembla alterat. Des de la reunió, l'Antonio i jo gaudim veient com escala; només la dutxa dels francesos ens torna a la realitat. «Reunió!», crida en Xarles. Aquest cop, queda muntada força protegida, en unes roques del cantó dret de la *goulotte*.

El llarg següent és menys difícil: una mica de tot, *couloirs* i diedres glaçats en un terreny mixt... però en Xarles grimpa amb decisió i autoritat.

Uns llargs més i ja ens trobem a l'altura del serac. Des d'aquest punt comencem un llarg flaqueig, a l'esquerra, per col·locar-nos en el pendent somital, uns dos-cents metres per sota del cim del pilar. Ara comencem a notar el cansament i sobretot l'altura; a més a més, el sol comença a escalfar de valent.

A poc a poc guanyem desnivell fins al davall de la torre final del pilar, i amb uns llargs en un territori mixt, per un *couloir*, arribem a pocs metres del Grand Pilar d'Angle, situat a uns 4.304 metres d'altitud i en plena aresta de Peuterey. De sobte em trobo davant dels pilars del Frêne; aquest lloc ja m'és molt més conegut... havia llegit tant sobre Peuterey, Frêne... i ara sóc aquí!, és impressionant, mai no havia estat en un lloc tan carregat d'història!

En Xarles i l'Antonio es reuneixen amb mi i decidim fondre neu amb el foc abans de continuar. En Xarles no para de fer plans per anar al pilar Central del Frêne. «No sembla tan difícil», comenta.

Per sobre nostre, l'aresta terminal de Peuterey s'enfila fins al Mont Blanc de Courmayeur. A mitja cresta, els francesos s'allunyen a bon ritme; és evident que la seva aclimatació és millor que la nostra. Nosaltres descansem una mica; fins i tot fem una petita clapada. Jo somio amb dies de llum, de pau, d'aventura... dies que espero amb ganes.

Una hora més tard tornem a estar en marxa. L'Antonio s'enganxa amb els grampons i rellisca cap al cantó del Frêne. En Xarles, com en els manuals d'alpinisme, salta pel cantó de l'Angle; un petit ensurt i una altra vegada en camí.

Ara som a la part terminal de l'aresta. És més vertical que no pensàvem, fa estona que el sol s'ha amagat; els darrers llums il·luminen Val Veny, 3.000 metres per sota nostre.

De sobte, progressant de segon, un grampó em salta de la bota i rellisco uns metres fins que puc parar-me amb els piolets. Cal restablir la confiança; en un lloc com aquest no es pot fallar. A l'esquerra, una cordada es prepara per al bivac a la Chandelle del pilar Central de Frêne. Van començar ahir.

A poc a poc guanyem els darrers metres de l'aresta i en Xarles ja és sobre la cornisa terminal, una altra vegada amb sol. Des d'aquí només cal fer una passejada entre els dos Mont Blanc, i a les set de la tarda ens reunim tots tres al cim del Mont Blanc, a 4.807 metres. No ha estat pas malament, per ser la primera escalada a aquesta muntanya.

Passarem la nit al refugi-bivac Vallot. Demà baixarem a Chamonix, i potser després anirem a Les Droites.

Continuo somiant... Això només ha començat i m'agrada força!

**Jean Marc Boivin i Joan Quintana a Chamonix,
desembre de 1981. (© Xarles Gusi).**

**Xarles Gusi en un dels llargs central de la *goulotte* Boivin-Vallençant de la Paret Nord del Pilar d'Angle.
(© Joan Quintana i Paredes).**

**Refugi-Bivac Chiglione, al peu del vessant de la Brenva del Mont Blanc. Actualment aquest refugi ja no existeix.
(© Joan Quintana i Paredes).**

Xarles Gusi en una reunió situada sota el serac del Pilar d'Angle. (© Joan Quintana i Paredes).

Antonio G. Picazo i Xarles Gusi arribant a un dels passatges claus de la goulotte Boivin-Vallençant, Pilar d'Angle (© Joan Quintana i Paredes).

**Cim del Pilar d'Angle, a l'aresta de Peuterey del Mont Blanc.
(© Joan Quintana i Paredes).**

Antonio G. Picazo i Joan Quintana i Paredes a l'aresta de Peuterey del Mont Blanc. (© Xarles Gusi).

Antonio G. Picazo i Joan Quintana i Paredes al cim del Mont Blanc, agost de 1981. (© Xarles Gusi).

«La part final del Grépon sembla a tocar. (...) Des de la vira de les Bicicletes i amb un petit ràpel ens situem a la base de la torre final i, amics meus, aquí és on no hi ha manera de saber com hem de continuar, perquè un mur, vertical d'allò més, amb mini-cigrons (realment mínims!) com a preses,

ens aturen de sobte. Atònits, en aquell moment nosaltres vàrem graduar el pas de VI inferior, però avui dia a moltes guies consta com a 6c (...)

Encara que en aquell moment no ho entenia, anys més tard vaig comprendre la master-class que havíem rebut aquell dia tan memorable en aquella ascensió històrica, que sempre mes restarà en els meus records.»

«L'any 2012 en Joan Quintana autopublicava el llibre «Mont Blanc, 9 ascensions i un somni» escrit amb una prosa molt directa i vivencial. Ara el recuperem, en un format i edició diferent i amb una selecció personal de 12 itineraris, per a ell imprescindibles, al massís del Mont Blanc: un llibre essencial, específicament adreçat als fanàtics de l'Alpinisme però ideal per als amants de la literatura de muntanya.»

Enric Soler, editor

«*Joan, dans ton voyage vers la glace ta illusion et ton caractère seront des piliers déterminants.*» **Jean Marc Boivin**. Chamonix. FR. 1981

«*Caro Joan, arrampicare insieme, que esperienza. Forza!*» **Gian Carlo Grassi**. Cuneo. IT. 1989

«*Joan, le premier Espagnol a les glaces de Malaval. Amitiés.*» **Godefroy Perroux**. Huez Village. FR. 1991

«*Joan, The Spanish IceMan.*» **Joe Josephson**. Canmore. Canadian Rokyas. 1995

«*Joan Quintana, le catalan cascadeur. Il est partout -les Pyrénées, les Alpes, les Rocheuses, l'Alaska- les kilomètres et les décalages horaires ne lui font pas peur! Son enthousiasme, sa gentillesse et sa passion font de lui un ambassadeur hors pair de l'alpinisme et des alpinistes.*» **François Damilano**. Chamonix. FR. 1995

«*Indiscutable precursor e impulsor de la escalada en hielo en España.*» **José Isidro Gordito**. Madrid, ESP. 1997

«*Joan Quintana. Rey del Hielo.*» **Rainier Munsch**. Bizaros. Pirineos. FR. 1999

www.tushitaedicions.com